



Év elején járt le Balikó Tamásnak, a Pécsi Nemzeti Színház (PNSZ) igazgatójának a mandátuma, melynek meghosszabbítására kis hezitálás után nem is pályázott.

Rázga Miklós a társulat művésze viszont úgy érezte, van benne energia, „töltet” a színház további irányításához, „profiljának átformálásához, ezért, ahogy mondani szokták – jött, látott és győzött. Egy színház művészeti vezetése leginkább a kötéláncra hasonlít, hiszen ízlések és pofonok különböznek egymástól. Pécs kényes és jó értelemben „elkényeztetett” színházi közönsége mára egy jónevű társulatot mondhat magáénak, kiváló és elismert

előadásokkal, művészekkel. A Pécsi Országos Színházi Találkozó (POSZT), óriási hírnevet és lehetőséget hozott a városnak és a helyi szakmának amivel élni kell – és eddig élt is ezzel a társulat és vezetése.

Rázga Miklós ezzel a kellemes örökséggel vette át a PNSZ művészeti irányítását, valamint két apró teherrel. Az egyik Balikó távozása környékén jelentkezett, többen elszerződtek, vagy elmentek a társulattól, a másik ettől független, a fenntartó, Pécs önkormányzata került nehéz anyagi helyzetbe, amely kimondva-kimondatlanul meghatározza a színház és az abban folyó művészeti munka minőségét.

– Ki volt az első, akivel megosztotta a titkot – pályázni fog. - Tavaly augusztus közepén kellett leadni a pályázatot, így egész nyáron dolgoztam rajta.

Balikó Tamás  
akkori

igazgató volt az első ember, akinek megmutattam a kész anyagot, nem szerettem volna, ha mástól tudja meg a hírt.

– Túlvagyunk a pályázat elbírálásán, az közgyűlés összes politikai irányzata egyhangúlag önt támogatta. Direktorként

is ugyanaz és ugyanúgy látszik minden, mint a színész öltözőjéből?

– Igazán nagy meglepetés nem ért, ezért mondhatom, hogy valóban ugyanaz látszott az öltözőből, hozzátevé azt, hogy persze árnyalatnyi különbségek vannak, de nem értek nagy megrázkódtatások. Színházvezetésben tapasztalatom nem volt, a teátrumokat vagy menedzserek irányítják, akiknek nincs a színészi munkával kapcsolatban tapasztalatuk, vagy művészek vezetik, akik pedig más területen járatlanabbak. Ha nem éreztem volna magamban affinitást a feladat iránt, akkor biztosan nem pályázok. Az is nyilvánvaló, hogy az

itt dolgozó kollégáim közül sokakra támaszkodtam ebben és egyfajta katalizátorként használtam őket.

– Mi lesz érzékelhető a váltásból a színházba járó emberek számára?

– Az évad végéig nem lesz érzékelhető változás, alapvetően tisztelem a jogfolytonosságot, másrészt pedig butaság lenne hozzányúlni úgymond „dafke” a most zajló produkciókhoz a nyári szünetig. Azért gondoljunk bele, itt

szerződésekről, emberekről van szó, nem szerencsés és nem is etikus ebbe belenyúlni. Nekem az a feladatom, hogy a meglévő folyamatokat támogassam és nem az, hogy „lefejezzem” azokat. Távol áll ez az ízlésemről, no meg az emberi jóérzéstől is. Természetesen a pályázatomban szerepeltek új elemek, de ezekkel a következő színházi évad elejétől, azaz ősztől kívánok markánsan foglalkozni.

– Beszéljünk a következő színházi évadról. Milyen elképzelései vannak ezzel kapcsolatban?

– A céloom az, hogy a szeptember-október környékén színházba látogató polgárok érzékeljék a műsortervben és a konkrét produkciókban a változást. Egyáltalán érezzék, hogy a színház körül milyen folyamatok indulnak el. Sok tervem van, de tudom, hogy ebből egyszerre ennek csak egy része valósítható meg. Valószínűleg évadokon átívelő lesz a változás és minden szezonnak meglesz a maga külön kis koncepciója, amiből összeáll végül a teljes elképzelés. Szeretném, ha a következő évet a család évének tekintenék a pécsi színházbarátok. Olyan darabokat kívánok színpadra állítani, amely egyaránt élvezetes a gyerekeknek és a

szülőknek is. Mostanában sokkal inkább jellemző ennek a szétválasztása, sok a véres, erőszakos látványt és szöveget tartalmazó darab, míg a gyermekelőadások a felnőttek számára kevésbé szórakoztatóak. Úgy látom, hogy ebben a színházban ez a profil hiányzott, ezért kimondottan „családbarát” színházat szeretnék az első évadomban támogatni, közel kívánom hozni az ifjúságot a színházunkhoz.

– Melyik szerzőkre gondol?

– Nagyon gazdag a magyar és a világirodalom ilyen alkotásokban, Weöres Sándor Kétfejű fenevadja, vagy az Édes Anna, vagy egy Molnár Ferenc darab, netán egy operett, de akár egy Rejtő Jenő regény színpadi adaptációja, és a Dzsungel könyve mind-mind ide tartozik. Igazi, felhőtlen családi szórakozást ígérnek a felnőtteknek, de a gyerekeknek is.

– Új műsorokhoz más felfogású rendezők is kellene?

– Gyakorlatilag a rendezők szabadon mozognak a színházak között, nekem az a lehetőségem, hogy közülük felkérhetek bárkit egy-egy mű színpadra állítására.

– A társulat is nagyon meghatározza a színház profilját. Több kiváló színész elment az előző direktor ideje alatt, tervezi néhány művész visszacsábítását Pécsre?

– Az utóbbi néhány évben sokan elmentek Pécsről, de nem lehet általánosítani és a távozást egyetlen okra levezetni. Volt, aki családi okokból, mások egzisztenciális kérdések miatt szerződtek el innen, és persze voltak, akik haraggal távoztak. Szeretnék ide visszahozni színészeket, de nem csak ebből az időszakból, hanem a jóval régebben elment színészek közül is szívesen látnék itt többeket. Olyan embereket, akik Pécshez kötődtek és ez a kötődésük a mai napig megmaradt.

– Vannak konkrét elképzelések, nevek?

– Nem szeretnék erről most beszélni, ahhoz későn vettem át a színház irányítását, hogy most szerződésekről beszéljek, itt életekről, egzisztenciákról van szó. Nagy a felelősségem abban, ha valakit idehívok, egy ilyen döntés nem egy évre szól általában. Az ilyen jellegű szerződéseket a következő évadban szeretném előkészíteni. Nagyjából három év alatt ki fog alakulni az a mag, aki itt játszik, rendez, ehhez ennyi idő minimálisan kell.

– Az igazgató is fog játszani, csakúgy, mint az elődje?

– Az első időszakban nem tervezem, hiszen most van elég elfoglaltságom, és úgy tűnik a későbbiekben is lesz. Nem is lenne igazán etikus, hogy én osszam magamra a szerepeket. Csak akkor teszek kivételt ez alól, ha feltétlenül muszáj játszani, mivel kevesen vagyunk és így jön ki a lépés. Az első évben még ezt is szeretném elkerülni.

– A POSZT vendéglátóiként hogyan készülnek erre a színházi ünnepre?

- Lesz pécsi versenydarab, a Parasztopera és a házigazdaság is kötelez egy csomó dologra bennünket. Bár mi csak a házat adjuk a fesztiválhoz, azért szervezési és egyéb kérdésekben erősen besegítünk a POSZT stábjának.
  
- Visszakanyarodva a kollégáihoz, hogyan fogadták az Ön kinevezését?
  
- Úgy érzékeltem, hogy döccenőmentes

volt a váltás, bár nem vagyok álságos ember, aki azt hiszi, hogy mindig mindenkinek egyaránt megfelel, de tény – nem kaptam negatív visszajelzéseket a kollégáktól. A műszakiak pedig a náluk megvalósuló strukturális változásokat jól élték meg, de még ennek sem vagyunk a végén, a folyamat egyik állomásánál tartunk.

– Gulyás Dénes a „pályázatának része volt”, milyen az önök viszonya egymással?

– Kikerülhetetlen, hogy most a politika és a színház viszonyáról beszéljek, hiszen Gulyás parlamenti képviselő is egyben. Megválasztásomkor említettem, hogy a fenntartó képviseletében a közgyűlés, amelyben négy politikai erő van Pécsset egyhangúlag támogatott. Nem kell túldimenzionálni a kérdést. A parlamentben számos szakma képviselői helyet foglalnak, tanárok, orvosok, jogászok. Létjogosultsága van a művészeknek is a honatyák között, nem hiszem, hogy hátrányára válna a Pécsi Nemzeti Színháznak, hogy az opera tagozat vezetője egyben képviselő is. Örülnünk kell annak, hogy egy világhírű művész vállalta a feladatot. Biztos vagyok benne, hogy jót fog tenni a színházunknak, erősíteni fogja

szakmai rangját és tekintélyét.

– A színház harmadik, nem kevésbé híres „lábáról” is ejtsünk szót, tavaly volt ötven éves a Pécsi Balett. Ezt megelőzően a régi direktornak voltak kifogásai Vincze Balázs tagozatvezető munkájával szemben.

– Balázs régi jó kollégám, jól megfértünk mindig egymással, de... Az említett konfliktushelyzet rávilágított arra, hogy nem szerencsés a személyes kapcsolatra építeni a szakmai

együttműködést. Világossá vált előttem hogy a balett helyzetét mielőbb tisztázni kell, jogilag és szakmailag is. Nem a Pécsi Nemzeti Színház igazgatójának és a balett tagozatvezetőjének a személyes kapcsolatán kell állnia egy ilyen jellegű viszonyoknak. Új szervezeti és működési szabályzatot szeretnék lefektetni, amelyben egyébként nem csak ennek, hanem az összes területnek a jogi és egyéb feltételei tisztázva lennének pénzügyileg és szakmailag egyaránt. Annyit elárulhatok, és a pályázatomban is úgy szerepelt - ez a tagozat a részeleges önállósodás irányába elindulhat, mivel egy ilyen speciális művészeti ág számára ez elengedhetetlen.

– Csak felvillantottuk a két hónapja igazgató Rázga Miklós feladatait, de így is látszik van elég belőlük. Van mindennek a végrehajtásához energia, kedv?

– Ha nem lenne, nem pályáztam volna, másrészt a feladat nagysága inkább inspirál, mint lehúz. Ez ugyanolyan alkotó munka, mint a színészi, itt is lehet maradandót létrehozni, ja és persze a bukás is benne van. Ez utóbbit egyelőre felejtsük el, úgy érzem a színház izgalmas és felemelő időszak előtt áll. Megtisztelőnek érzem, hogy részese

lehetek az előttünk álló időszaknak.